

Editoryal

Sobrang luho kag kadalukon

Indi na mabatas sang nagaantos kag ginagutom nga pumuluyo ang wala kutod nga kadalukon, luho, arogansya, wala balatyagon kag pagpang-abuso sa gahum sang nagahari nga rehimeng US-Arroyo.

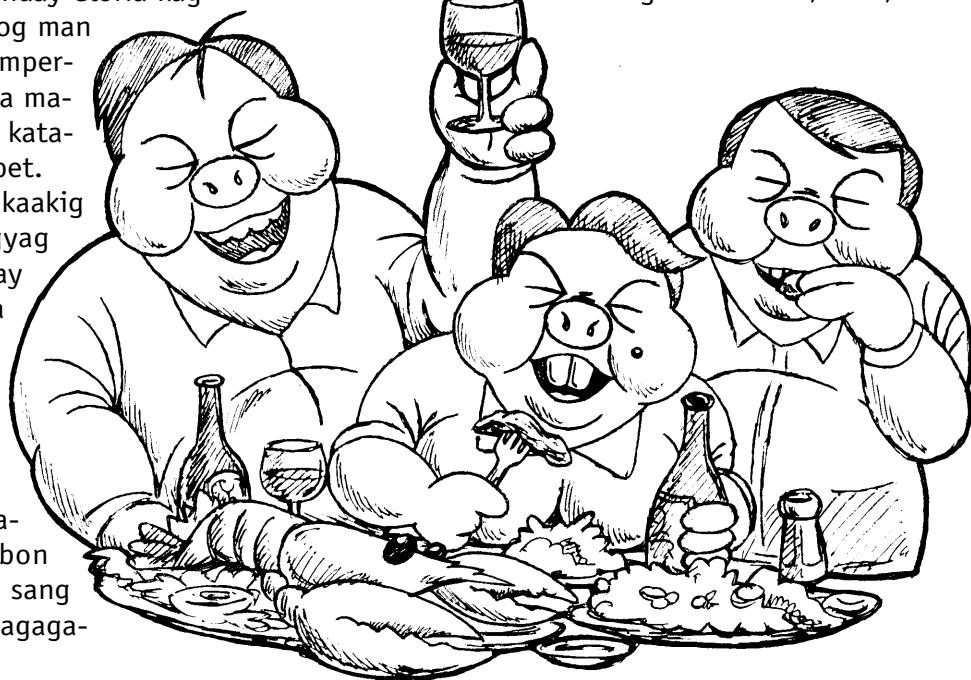
Ang kaakig sang pumuluyo ginpasinki sang pagkabuyagyag sang wala untat nga pagpatuyang nanday Arroyo sa kaban sang pumuluyo sa ulhi nga byahe niya sini lang sa US, bitbit ang 60 mga sunud-sunuran sa iya. Laum nila nga bangud malayo sila sa pungsod indi mahibal-an sang pumuluyo sa Pilipinas ang mga pagpatuyang nila didto. Naghaboy sila sang kwarta sang banwa sa paggamit sang malahalon nga mga hotel kag salakyan kag nagasulunod nga mga picnic sa maluho nga restawran para sa pila ka beses nga pag-saulog sa anibersaryo sang kasal nanday Gloria kag Mike Arroyo. Kadungan nga ginsaulog man nila ang pagtugot sang bag-o nga imperyalistang amo sang kahigayunan nga mutikan kag masugilanon man sa katapusan ang nagaingos-ingos nga papet.

Dugang pa nga naggatong sa kaakig sang pumuluyo ang pagkabuyagyag sang paghabok sang manggad nanday Arroyo halin sang magpungko siya sa poder sadtong 2001 kag ang wala untat gihapon nga paghimo sang pamaagi para labaw nga makapamaggad, sa kahalitan sang labing nagaantos nga banwa.

Ang wala nagatalabo nga pagpalusot, pang-atake kag pagpanabon sang mga tagapamaba kag idu-ido sang Malacañang ang labi lamang nga nagatong sa kaakig sang pumuluyo.

Labi nga indi mapapati ang grabe nga nagaantos kag ginagutom nga mayorya nga Pilipino nga ginaamligan sang rehimeng US-Arroyo ang ila interes. Indi mapabaton sang nagaharing rehimeng sa mga nagabaton lamang sang gagmay kag bulok pa nga mga serbisyo sosyal nga ini bangud sa kakulangan sang badyet sang gubyerno. Indi man igakatingala sang mayorya nga pumuluyo kon paano sobra nga nagdoble ang hayag pa lang nga manggad ni Arroyo kag ang mas daku pa niya nga tago nga manggad halin sang makapungko siya sa poder.

Anupaman ang pagtahi-tahi sang Malacañang sang mga palusot, kontra-atake kag padihot nga matabunan, nabutang na sa pinsar sang pumuluyo ang lubos nga kadalukon, luho, kabu-

**Mga tampok
sa isyu nga ini...**

15 riple nakumpiska
sa reyd sa Davao
del Norte
PAHINA 5

Ka Jessie, martir
nga kadre sa baryo
PAHINA 9

Pagpang-ipit kag
diktadurya sa Burma
PAHINA 9

tigan kag kalainan sang nagaharing guban. Para sa ila, si Gloria Arroyo isa na naman ka Imelda Marcos. Nagakaakig sila kag ngagalunsar sang mga protesta luwas sa makita nila nga maasab, imoral, wala-balatyagon kag mapintas nga pagginahum sang reaksyunaryo kag papet nga rehimmen.

Pareho sang paglupok sang daan nga demokratikong rebolusyon sa tunga sang amo man nga gawi sang mga garuk nga monarkiya sa mga pungsod sa Europe sadtong ika-17 tubtub ika-19 siglo, ang mga nasaksihan sang pumuluyo sa nagaposturang reyna sang Malacañang ang nagapadabab sa bag-o nga demokratikong rebolusyon nga sige-sige nga nagasulong subong sa kadam-an sang pungsod. Labi nga nagapabaskog ini sa paghimakas kag determinasyon sang mga rebolusyonaryong pwersa kag na-gaantos nga pumuluyong Pilipino para todo-todo nga batuan kag dalayon nga pukanon ang bulok, maasab, gastador, butigon, abusado kag mapiguson nga rehimeng Arroyo.

AB

Picnic sang hubon Arroyo

Minilyon ka pisos ang ginpatuyangan sang mag-asawang Arroyo kag sangtam-bak nila nga mga suluguon sa pag-panglugayawan sa US sang Hulyo 30 tubtob Agosto 4. Ginhimo ini sang magarbo kag kabalan nga naga-haring hubon subong nga pinakamataas na sa kasaysayan sang Pilipinas ang numero sang mga nagutom kag nagaantus, kag naputos sa grabe nga krisis sa pangabuhian ang pungsod kag bilog nga kalibutan.

Wala untat ang pagbaha sang mga balita sang wala-tuo nga pagpatuyang sang hubon Arroyo halin sang ibuyagyag sang isa ka pahayagan sa US ang maluho nila nga panyapon sa Le Cirque Restaurant sa New York City. Isa ini sa pinakamalahalon nga kalan-an indi lamang sa US kundi sa bilog nga kalibutan. Nagalab-ot sa \$20,000 (halos isa ka milyon ka pisos) ang ginbayad nanday Arroyo para sa ginkaon nila nga malahalon nga sud-an kag sa gin-order nila nga pila ka botelya nga alak. (Nagababor sang masobra \$500 ukon P25,000 kada isa sini.) Napulo'g

lima sila nga nagkaon sa restawran gani nagaguwa nga naggasto ang kada isa sang abereyds nga P66,666 sa isa ka panyapon lang. Ang gingasto sa picnic nga ini masarangan na tani magpakaon kag makabuhi sang 3,000 kinaandan nga anom-katawo nga pamilya nga Pilipino sa sulod sang isa ka adlaw.

Masunod sa pagbuyagyag sang pagpatuyang nanday Arroyo sa Le Cirque nagsungaw naman ang bali-ta babin sa isa pa ka picnic sa Bobby Van's Steakhouse sa Washington D.C. sadtong Hulyo 30. Nagwaldas naman diri sanday Arroyo sang \$15,000 ukon P750,000. Ang gin-pahayag nga nagbayad sang panyapon amo ang isa ka babaye nga may bag nga puno sang dolyares—wala sang iban kundi si Medy Poblador. Tagapag-areglo si Poblador sang tanan nga sensitibo kag espe-syal nga mandu kag pati mga kapri-tso sang mag-asawa. Si Poblador man ang aktwal nga nagbayad sang panyapon sa Le Cirque.

Nagagwa sa mga masunod nga pahayagan nga adlaw-adlaw naga-kaon sa malahalon nga mga restawran sanday Arroyo samtang ditto sila sa US.

Indi lang sa pagkaon nagpatuyang sang daku nga balor sanday Arroyo. Sa mga malahalon nga hotel man sila nagtenir—sa Willard Hotel sa Washington D.C. kon sa diin nagalab-ot tubtob \$ 4,150 isa ka gab-i ang bayad sa suite (pinakamahal nga kwarto), kag sa Waldorf Astoria sa New York City, kon sa diin nagalab-ot tubtob \$4,100 kada gab-i ang suite sang mag-asawa nga Arroyo. Tig-\$990 naman kada adlaw ang gingasto para sa kada kwarto sang 60 nga mga kongresista kag iban pang suluguon. Nag-arkila man sila sang limousine kada isa (malahalon nga kotse para sa mga dignitaryo) nga sige-sige

Tuig XL No. 16 Agosto 21, 2009

Ang Ang Bayan ginabantala sa leng-wahe nga Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray kag Ingles.

Mahimo ini i-download halin sa Philippine Revolution Web Central nga makit-an sa:

www.philippinerevolution.org

Nagabaton ang Ang Bayan sang mga kontribusyon sa porma sang mga artikulo kag balita. Ginabuyok man ang mga bumalasa nga magpaabot sang mga saway kag rekomendasyon sa ikauswag sang aton pahayagan.

Malab-ot kami paagi sa e-mail sa: angbayan@yahoo.com

Ang Ang Bayan ay inilalathala dalawang beses bawat buwan ng Komite Sentral ng Partido Komunista ng Pilipinas

Kaundan

Editoryal:

Sobrang luho kag kadalukon 1

Picnic sg mga Arroyo 2

Kadasig nga pagmanggad 4

Madinalag-on nga opensiba

Reyd nga wala lupok sa DN 5

OBL2, napaslaw sa Leyte 6

Sugilanon pangkalinungan 7

Pagsaludo sa mga martir sg NEMR 8

Koresponsal: Ka Jessie 9

Pagpanghalit sg estado

Diktadurya sa Burma 10

13

Balita

15

nga gingamit sa sulod sang 3 ka adlaw nanday Arroyo kag mga sulu-guon nila.

Tanan nagalab-ot sa P37 milyon ukon lampas P6 milyon kada adlaw ang gin-ako nanday Arroyo nga gasto nila sa US. Wala pa diri naupod ang gasto sang mga myembro sang kabinete kag 27 kongresista nga nag-upod kay Arroyo.

Pinakadaku ang gingasto nanday Arroyo sa transportasyon (P 13 milyon). Madason ang gasto sa hotel nga nagalab-ot sa P8 milyon. Nagalab-ot naman sa P6 milyon ang gingasto nila sa mga *tip*.

Nabuyagyag man sa panahon nga ini ang plano nga pagbakal ni Arroyo sang duha ka kaugalingon nga eroplano nga jet nga nagabalor sang P1.2 bilyon kada isa. Napilitan siya nga iatras ang plano sang ulanon ini sang pagpakamalaut indi lamang bangud maluho ini kundi bangud palatandaan pa ini nga plano niya mangunyapot pa sa poder.

Mga palusot. Sang una nga naglupok sa pungsod ang mga balita bahan sa mga picnic kag iban pa nga pagarbo nanday Arroyo sa US, ang gilayon nga pamasol sang Malacañang amo nga pagpangsamad lang sang mga prente sang mga komunista ang pagpalapta sang amo nga mga balita. Apang bangud sa kadamo sang nagpakanalaut, napilitan ang Malacañang nga maghimo sang wala nagatalabo nga palusot.

Una ginhambal nila nga basta na lang sila nagsulod sa Le Cirque bangud nga natabuan nga malapit lamang ini kag bukas pa sadtong gab-i sang Hulyo 31. Isa ka simple nga panyapon lamang kuno ini kag indi malahalon. Ang matuod naga-dali sanday Arroyo nga makaabot sa New York pagkatapos ang pag-pakigkita kay US Pres. Barack Obama para makalagas sa natalana na nga pag-picnic sa Le Cirque. Reserbado na kuno ang ila pagapwestuhan duha ka adlaw antes pa sini.

Sa atubang sang mabaskog nga pagpakamalaut sa pagpatuyang nanday Arroyo, nagpangita na sang nagkalain-lain nga mapasan han sang akusasyon ang Malacañang. Imbitado lang kuno sila ni Rep. Martin Romualdez kag siya ang nagbayad sang nagasto. Sige man likaw ni Romualdez nga mainterbyu sang midya. Sang ulihi, ginpanginwala niya nga siya ang nagbayad, kag gintudlo niya ang utod niya nga manggaranon nga arkitekto nga nakabase sa New York. Wala man sa picnic ang arkitekto. Wala man sang makuhha nga anuman nga beripikasyon halin sa iya.

Para tabunan man ang paggasto sang Malacañang sa picnic sa Bobby Van's, ginsiling naman ni Rep. Danilo Suarez nga siya kuno ang nagbayad didto. Wala pa sang nagalutaw para akuon naman ang mga pag-picnic sa iban pa nga malahalon nga restawran nga ginkadtuan nila.

Sobra nga paggasto sa mga byahe sa iban nga pungsod. Nagdaku pa ang isyu sang pagwaldas ni Arroyo sa kaban-sang-banwa sang mabuyagyag nga nagalab-ot na sa P3 bilyon (P1.6 bilyon sobra sa badyet) ang nagasto sa mga byahe niya sa iban nga pungsod halin 2003 tubtob 2008 kag ang pinakadaku pa sa tanan ang nagasto niya subong nga tuig.

Ginsiling sang Malacañang nga ginsabat sang Kongreso ang gasto sa ulihi nga byahe nila, apang ginpanginwala ini ni House Speaker Prospero Nograles. Bisan pa man, gintinguhaan pa gihapon tabunan

niya si Arroyo sa pagsiling nga mahimo nga ginsalo sang gubyerno sang US ang daku nga bahan sang gasto. Ginpanginwala naman ini sang embahada sang US.

Sa katapusan, ang gin-ako lamang sang Malacañang amo ang pagsabat sa mga gasto nanday Sen. Miriam Santiago, Sen. Lito Lapid kag Nograles. Wala sang ginsiling si Nograles kon diin naghelin ang "gin-abono" sa mga nagasto pero sukton lang kuno nila sang tig-P300,000 ang kada kongresista nga nag-upod. Ginsabat naman sang mga kongresista nga kon sukton sila, kuhaon nila ang pangbayan halin sa pondo sang banwa bangud ang pagkadto naman kuno nila sa US amo nga trabaho kag indi ang pagpanglugayawan.

Mga aksyon-protesa. Naglunsar sang raling kilat sa Gate 7 sang Malacañang ang may 200 katapo sang League of Filipino Students, Anakbayan, CEGP kag Student Christian Movement para kundenahon ang magarbo nga rehimene. Ginsinggit nila ang "Gasto sa serbisyo kag indi sa bisyo!" Baynte ka estudyante naman ang gin-aresto kag ginpangbakol pagkatapos bungkagon sang mga pulis ang ila paghulag.

Naglunsar man sang aksyon-protesa ang Kalipunan ng Damayang Mahihirap sa Mendiola sang Agosto 17 kag isa ka picnic naman ang ginhimo sang mga katapo sang Anakpawis kag KMU bilang protesta sa panyapon ni Arroyo sang Agosto 11. Isa ka *mobile propaganda team* (MPT) ang ginlunsar sang Kabataan Party sang Agosto 10 sa mga *canteen* sa University Belt para ipakita sa mga nagapan-yaga nga estudyante ang listahan sang gingasto ni Arroyo sa pagkaron kumparar sa ginapaigu-igo nila nga mga balon. Nakakuha sang simpatya halin sa mga estudyante nga nagakaon kag pati sa mga tag-iya sang *canteen* ang MPT sang Kabataan Party.

Wala tupong kadasig nga pagmanggad

Makalilingin ang kadasig sang pagdaku sang manggad sang pamilya ni Gloria Arroyo. Halin sa P66.8 milyon sang una nya nga pagpungko sa Palasyo sadtong 2001, naglabot sa P143.54 milyon ukon masobra doble na sadtong 2008 ang deklarado pa lang nga balor sang mga propyedad sang paltik nga presidente. Halos P11 milyon ang gindugang ni Arroyo sa iya kabiligan nga manggad kada tuig ukon 20 beses nga mas daku sa iya sweldo nga P45,000 lamang kada bulan.

Sa deklarado pa lang nga mga propyedad ni Arroyo, 2000% na ang gindaku sang iya manggad kon umpisahan ang kwenta sadtong 1992 sang una siya mangin sendor. Ang deklarado niya nga manggad sadto P6.73 milyon lamang. Gingamit niya ang iya gahum para maghugakum sang nagapadamo nga propyedad kag manggad kag labi pa nga napadaku ang balor sang mga ini, kadungan ang pagtago sang mga ini paagi sa nagkalinain nga paagi.

Nabuyagyag sini lang ang paggamit nanday Arroyo sa mga makinarya kag pondo sang gubyerno para buhusan sang mga proyekto pang-imprastruktura ang ila mga duta agud mapadaku ang balor sang ila propyedad. Halin 2004 tubtub 2007, lima ka proyekto nga karsada nga nagabalor sang P44.8 milyon ang ginhimo sang Department of Public Works and Highways (DPWH) sa maligwin nga bahin sang Barangay Pulo, San Rafael, Bulacan kon sa diin may kulang-kulang tatlo ka ektarya nga duta si Mike Arroyo. Gamit ang nasambit nga "pagauswag" sa lugar kag pagpanglubag, napataas nya ang presyo sang duta kag nabaligya niya ini sadtong 2008 sa balor nga P1,400 kada metro kwadrado sam-tang ang nagadalagan nga presyo sang duta sa lugar P100-250 kada metro kwadrado. Nagkita sang kabiligan nga P41.8 milyon sanday Arroyo sa duta nga nabakal nila

sadtong 1996 sa balor nga P100,000 lang.

Sa mga ginapanag-iyahan nga lote kag balay, anum lamang nga nagabalor kuno sang P5.7 milyon lang ang ginlista nila. Mas madamu pa nga propyedad kag ginanegosyo nga kadutaan kag balay nila ang indi deklarado, lakip na ang madamo nga lote kag balay sa US nga nakapangalan sa prenteng kumpanya nila nga LTA-USA kag madamu man nga mga duta, talamnan, palaisdaan kag balay sa Pilipinas nga kon sa diin-diin nakapangalan, lakip na ang nagkalain-lain nga prente nga *foundation*. May ara man mga nakapangalan sa utod ni Mike nga si Rep. Ignacio Arroyo. Pati ang madugay na nila nga propyedad kag balay sa La Vista Subdivision sa Quezon City kag Forbes Park sa Makati indi deklarado. Wala man sang deklarasyon sa minilyon pa nga balor sang mga propyedad nila nga alahas, kabayo nga pangkarera kag iban pa nga manggad.

Wala sang deklarasyon sa minilyon nga ginkita nanday Mike kag Gloria Arroyo sa pagbaligya sang mga lote, balay kag *condominium* sa US. Ang pinakauihi diri ang ginkita nila nga \$247,000 sadtong 2002 sang ginbaligya nila ang isa ka lote nga ginbakal nila sa San Francisco, California sa balor nga \$1,428,000 sadto pa lang sang 1999.

Samtang bawal sa layi ang pagangkon sang upisyal sang gubyerno sang pangpinansya nga interes sa

mga pribadong kumpanya, tuman kadamo nga ginauyatan nga mga sapi si Arroyo sa amo nga mga kumpanya. Tiko nga palusot na lang sang Malacañang nga ang may kapot kag dumala sa mga ini indi mismo si Gloria kundi ang asawa nya nga si Mike Arroyo, kag ang iban sa ngalan kag pagdumala sang mga anak, gani indi bunggo sa iya pagkapresidente. Sa papel pa lang, nagdaku ang mga deklarado nga pagpanag-iya nya nga sapi halin P55 milyon sadtong 2006 pakadto P62 milyon sadtong 2007 kag pakadto P110 milyon sadtong 2008. Pero ang hayag lamang amo ang balor pa lang sang pagbakal. Tuman kadaku na ang balor sang mga ini kung presyo sa merkado ang pagabasehan.

Nagaguwa sa pagpanalawsaw sang Philippine Center for Investigative Journalism (PCIJ) sini lang nga ginagamit sang mga Arroyo ang La Vista Investments and Holdings kag ang 14 pa nga mga prente nga kumpanya para taguon ang madamu nila nga iban pa nga pu-hunan kag manggad. Indi pa lakip diri ang bag-o nga sikreto nga ginapataguan niya subong nga mga kumpanya sang kroni nya nga si Eduardo "Danding" Cojuangco.

May mga nakatago man nga pu-hunan kag pondo sanday Arroyo sa mga bangko kag kumpanya sa Dubai kag sa nagkalain-lain nga pungsod sa Caribbean, nga rason kon ngaa masami nga sikretong ginakadtuan ang mga ini sang pamilya Arroyo.

Madamu pa nga misteryo sa makakilbot nga pagdaku sang manggad sang pamilya nga naga-pungko sa Malacañang. Nagpasangki sang kaakig sang pumuluyo sa labing nagadaku nga lang-at sa tunga sang nagaantos kag sang naghahabok nga manggad nanday Arroyo. Labi pa nga magasingki ang kaakig nila sa nagadamo pa nga mabuyagyag.

AB

15 riple, nakumpiska sa wala sang lupok nga reyd sa Davao del Norte

Nag-agum naman sang mabaskog nga bunal ang kampanya nga Op-lan Bantay Laya 2 (OBL2) sang rehimeng US-Arroyo sang maglunsar sang magkatuhay nga taktikal nga opensiba ang Bag-ong Hangaway sang Banwa (BHB) sa nagkalainlain nga bahin sang kapuluan.

Pinakatalalupangdon diri ang wala sang lupok nga reyd sa Asuncion, Davao del Norte kon sa diin nakakuha ang mga Pulang hangaway sang Armando Dumandan Command (ADC) sang 15 awtomatikong riple. Ginalakipan ini sang anom ka M14, isa ka M16 kag walo ka Garand. Ang lima ka minuto nga reyd ginlunsar batuk sa detatsment sang 72nd IB sa Barangay Napungas sadtong udto sang Agosto 9. Nakakumpiska man ang BHB sang isa ka radyo pangkommunikasyon.

Para tabunan ang kapaslawan nga ini, gin-akusahan ni Maj. Gen. Reynaldo Mapagu, hepe sang 10th ID Philippine Army, nga ginlapas sang BHB ang mga pagsulundan sang gera bangud ginhimo nga panaming kuno sini ang mga sibilyan sa operasyon sini.

Wala sang bisan gamay nga kamatuoran ang akusasyon sang upisyal sang militar, siling ni Ka Marcela Valiente, tagapamaba sang ADC-BHB. Mahimo nga ang ginahambal nga sibilyan amo ang isa ka kumander sang detatsment sang kai-ping nga bara-

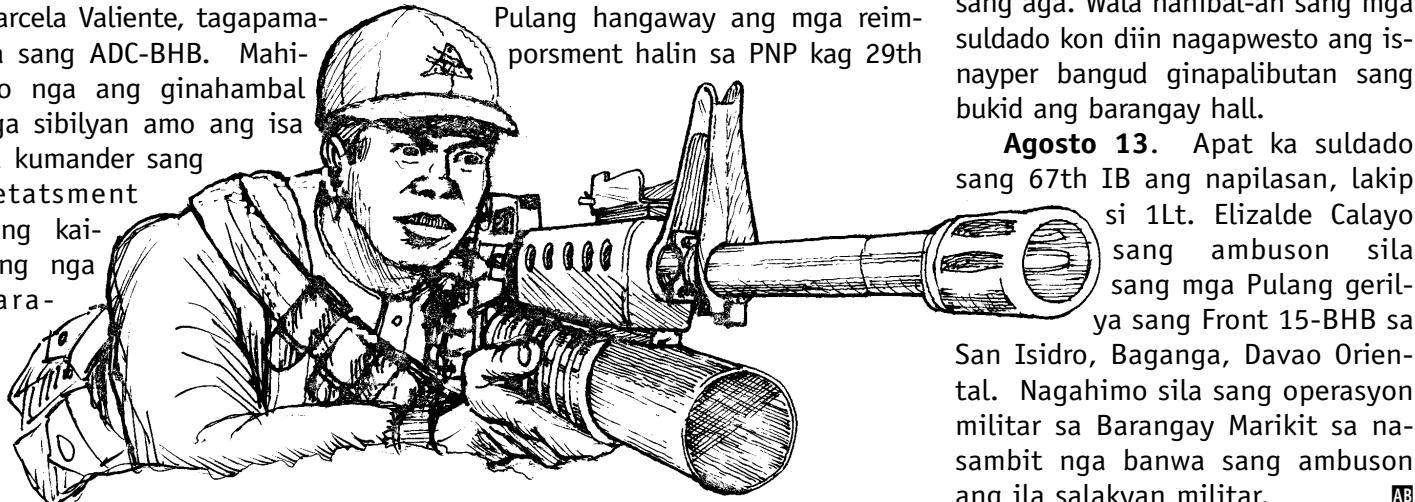
ngay sang San Miguel. Nabihag siya sa isa ka tsekpoynit sang BHB kag gin-upod siya sang salakayon ang detatsment sa Napungas.

Wala man sang napisalan sa mga tropa sang militar kag paramilitar bangud wala man sang nagbato sa ilia sa panahon sang pagsalakay, patathag sang tagapamaba.

Ang masunod ang iban pa nga pahayag nga nabaton sang *Ang Bayan*:

Agosto 17. Ginreyd sang isa ka yunit sang BHB sa idalom sang Herminio Alfonso Command (HAC-BHB) ang Traveller's Inn and Restaurant sa Kitaotao, Bukidnon para kumpiskahan ang Uzi *submachinegun* kag iban pa nga armas sang pamilya nga Nieves, tag-iya sang establisimento. Ginagamit sang nasambit nga pamilya ang mga armas para pahugon kag paandaman ang mga mangunguma nga nagaestar sa palibot. Pagkatapos sini, gin-ambus man sang mga

Pulang hangaway ang mga reimporment halin sa PNP kag 29th

IB mga alas-2 sang hapon sa Barangay Kipolot.

Samtang, ginpanginwala sang HAC-BHB ang akusasyon sang 10th ID nga ginkawatan nila sang P22,270 ang mga Nieves. Gin-athag sang HAC-BHB nga hugot nga nagsunod ang BHB sa polisiya sang pagkumpiska lamang sang mga armas kag iban pang kagamitan militar nga ginagamit sa kontra-rebolusyonaryo kag kontra-pumuluyo nga aktibidad. Wala sini ginatandog ang kwarta kag iban pang personal nga gamit sang mga tawo kag establisimento nga target sang mga taktikal nga opensiba.

Agosto 16. Tatlo ka suldato ang gilayon nga napatay kag madamo nga iban pa ang napisalan sang ambuson sang isa ka yunit sang BHB sa Aurora ang nagaoperasyon nga mga tropa sang 71st IB sa Sityo Upper Diayo, Barangay Galintuja, Maria Aurora, mga alas-7 sang aga. Wala sang kaswalti sa bahin sang Pulang hangaway.

Para indi mapahuya sa publiko, hungod nga ginlikom sang 7th ID ang insidente sa midya.

Sa Albay, isa ka suldato nga myembro sang RSOT sang 49th IB nga nagaluto sang pamahaw sa *barangay hall* ang naigo sa panuok sang isnaypingon siya sang BHB sa Baryo Caguiba, Camalig, mga alas-6:30 sang aga. Wala nahibal-an sang mga suldato kon diin nagapwesto ang isnayper bangud ginapalibutan sang bukid ang barangay hall.

Agosto 13. Apat ka suldato sang 67th IB ang napisalan, lakip si 1Lt. Elizalde Calayo sang ambuson sila sang mga Pulang gerilya sang Front 15-BHB sa San Isidro, Baganga, Davao Oriental. Nagahimo sila sang operasyon militar sa Barangay Marikit sa nasambit nga banwa sang ambuson ang ila salakyan militar. **AB**

OBL2, padayon ginapaslaw sang BHB sa Leyte

Naglunsar ang mga Pulang hangaway sang Mt. Amandewin Command sang Bag-ong Hangaway sang Banwa (BHB) sa Leyte sang pito ka sunud-sunod kag madinalag-on nga aksyong militar batuk sa mga tropa sang Philippine Army halin Hunyo 8 tubtub Hulyo 9. Napulo ka suldado ang napatay kag madamu pa ang napilasan kag pila ka armas ang nakumpiska halin sa mga inaway. Wala sang kaswalti sa bahin sang BHB.

Ginhimutig sang mga aksyong militar nga ini ang ginapabugal sang Armed Forces of the Philippines (AFP) nga napapas na ang BHB sa isla.

Ginlunsar ang mga armado nga aksyon bilang sabat sa BHB sa mala-paran nga operasyon militar sang 19th kag 52nd IB kag mga *special forces* sa idalum sang 8th ID-PA sa mga banwa sang Baybay, Burauen, La Paz, MacArthur kag Albuera halin pa sadtong Hunyo. Luwas sa reimporment sang CAFGU, nagagamit man ang kaaway sang duha ka helikopter, mga 105 mm *howitzer* kag kag mga *armed personnel carrier*.

Masunod ang mga panugod nga

report halin sa BHB-Leyte:

Hulyo 9. Ginsilutan sang kamatayon ang operatibang paniktik nga si Cpl. Nelson Vacunawa sa isa ka espesyal nga operasyon sang BHB sa Barangay Upper Sugod, banwa sang Carigara.

Hulyo 2. Napatay ang isa ka suldado kag napilasan ang isa pa sa isa ka taktikal nga opensiba sa Barangay Cagbana, Burauen.

Hulyo 28. Nagengkwen-truhanay ang tropa sang AFP kag BHB kon

sa diin isa ka suldado ang napatay kag madamu nga iban pa ang napilasan.

Hunyo 25. Isa ka suldado ang napatay kag may indi mapat-ud nga numero sang napilasan sa harassment sang BHB sa Barangay Bunga, Baybay.

Hunyo 20. Duha ka suldado ang napatay sa taktikal nga opensiba sang BHB sa Barangay Bunga.

Hunyo 13. Napatay sa isa operasyon harassment ang isa ka suldado sa Barangay Cagbana, Burauean.

Hunyo 8. Isa ka suldado ang napatay sa operasyon harassment sang BHB sa Barangay Bunga.

Luwas sa mga kahalitan nga napilasan sang AFP halin sa mga aksyong militar sang BHB, duha ka suldado pa ang napatay kag lima ang napilasan sang *mag-misencounter* ang mga pasistang tropa. Bunga sang mga banat sang BHB, isa ka kolum sang kaaway ang nagbulag halin sa iban pa nga yunit kag nakasimpon sa iban nga grupo sang mga suldado. Nagamu ang kubay sang kaaway kag silla ang nagluthanganay.

Suno sa Efren Martires Command sang BHB sa Eastern Visayas, sa pi-hak sang mabaskog nga pwersa militar sang AFP, demoralizado ang mga tropa sang 8th ID bangud sa mga aksyong militar sang BHB. Nabulabog ang ila mga operasyon kag napilitan nga magpabilin na lang sa baryo ang mga suldado. Samtang, mataas naman ang moral sang BHB, masang mangunguma kag mga alyado bangud sa naangkon nga mga rebolusyonaryo nga kadalag-an.

Ginpamatud-an sang mga kadalag-an sang Mt. Amandewin Command sa Leyte nga masarangan sang pagpakig-away gerilya nga suportado sang masa nga paslawon ang todo-gera sang OBL2 sang rehimeng US-Arroyo. AB

Pagmina sa Catanduanes, ginapamatukan

Ginapamatukan sang pumuluyo sang Catanduanes ang plano sang isa ka kumpanya nga ginapanag-iyahan ni Enrique Razon Jr., suod nga abyan sang mga Arroyo, nga minahon ang bilog nga P15.6 bilyon nga kantidad sang *coal* sa prubinsya. Sa pagpanguna ni Obispo Manolo A. de los Santos sang Dyosesis sang Virac, ginkastigo sang mga Catandunganon ang paghatag sang gubyerno sang 7,000 ektaryas nga konesyon sa Monte de Oro Resources Energy Inc. (MOREI) kag plano nga dugangan pa ini sang 8,000 ektaryas.

Nagakabalaka ang mga taga-Catanduanes sa kahalitan nga tugahon sang pagmina sa kagulangan labi na sa San Andres, Caramoran, Pangani-ban kag Viga nga sakup sang proyekto. Saysenta mil ektaryas na lang ang nabilin nga kagulangan sa isla.

Nagaisa man ang rebolusyonaryong kahublagan sa pagpamatuk sang mga Catandunganon sa proyekto. Siling ni Greg Bañares, tagapamaba sang NDF-Bicol, nagapati ang kadam-an nga si Razon prente lang sang mga Arroyo nga amo tunay nga tag-iya sang MOREI. Ang barkadahan Arroyo lang ang makabenepisyo sa binilyon nga pagakitaon sa pagmina. AB.

Sugilanon pangkalinungan, peligro nga indi madayon

Indi sinsero ang Gubyerno sang Republika sang Pilipinas (GRP) sa pagpatuman sang sugilanon pangkalinungan. Suno kay Luis Jalandoni, tagapangulo sang *peace panel* sang National Democratic Front of the Philippines (NDFP), madamo sang palatandaan nga indi tampad ang GRP nga liwat ipatuman ang sugilanon pangkalinungan. Ginalapas sang guyerno ang kasugtanan nga naishahan sang magtimbang nga bahin sa indi pormal nga sugilanon sa The Hague sadtong Hunyo 15 nga hilwayon gilayon ang mga detenido nga pulitikal nga magatambong sa sugilanon pangkalinungan.

Sa subong, duha ka konsultant pa lang sang NDFP ang ginhilway na sang GRP, sanday Randall Echanis kag Elizabeth Principe. Si Principe nahilway indi bangud sa nasambit nga kasugtanan kundi bangud sa iya ligal nga mga kadalag-an batuk sa himu-himo nga

mga kaso nga ginpasaka sa iya sa nagkalain-lain nga korte, dugang pa ni Jalandoni. Ginsiling man ni Jalandoni nga malisyoso ang paghilway kay Echanis bangud limitado lang ini sa anom ka bulan ukon samtang nagapadayon pa ang pag-sugilanon pangkalinungan.

Indi lang ginaatrasar sang GRP ang pagpahilway sang mga nakabilanggo nga konsultant. Sa aktwal wala pa gihapon sini ginauntatan ang pagsabaybay kag pagdakop sa mga konsultant sang NDFP. Iligal sini nga gin-aresto sadtong Agosto 1 sa Cagayan de Oro City ang konsultant sang NDFP nga si Alfredo Mapano.

Samtang wala sang ginapakita nga sinseridad ang GRP sa pagpatuman sang JASIG, nagakahulugan nga indi tampad ang GRP nga ipatuman ang pulong kag negosasyon. Ginaduso sang NDFP nga hilwayon ang 22 negosyador kag detenido nga pulitikal bilang paghanda sa pormal nga sugilanon pangkalinungan sa Oslo nga himuong tani sa Agosto 28 tubtob Septyembre 5. **AB**

Padihot nga lokal nga sugilanon pangkalinungan sa Negros, ginpakamalaut

“Daan nga sonata”. Ini ang bansag ni Ka Frank Fernandez, tagapamaba sang NDFP-Negros sa ginaduso nga lokalisado nga sugilanon pangkalinungan ni Gov. Isidro Zayco sang Negros Occidental. Sa isa ka padayag sining Agosto 17, ginhambilman ni Fernandez nga ang padihot ni Zayco pagsabotahe sa liwat nga pagbukas sang sugilanon pangkalinungan sa tunga sang NDFP kag GRP nga natalana nga hiwaton sa Norway.

Ang ginapatigayon ni Governor Zayco nga “lokalisado nga sugilanon pangkalinungan” kag paghatag sang “amnestiya para sa mga rebelde” nagapakita nga indi siya interesado nga magpaluntad sang tunay kag makatarungan nga kalinungan kon sa diin malubad ang mga ugat sang gera sibil sa Pilipinas, siling sang tagapamaba sang NDFP-Negros.

Pagsurender sang mga rebolusyonaryong pwersa sa Negros ang

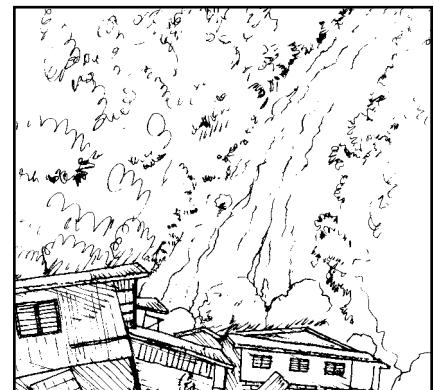
tuyo sang gubernador para matawhay nila nga mapadayon sang hubon niya ang ila dominasyon sa ekonomya kag pulitika sang bilog nga isla. Maluwás kay Zayco, lakip sa nagahari nga hubon sa Negros ang mga pamilya nga Arroyo, Cojuangco, Marañon kag Teves.

Suno kay Fernandez, ginagamit ni Zayco ang iya poder bilang gobernador para iduso ang programang saywar sang Office of the Presidential Assistant on the Peace Process nga ang sangkap ang “lokalisado nga sugilanon pangkalinungan” kag “amnestiya.”

Siling ni Fernandez, isa lamang ini ka operasyon para mangurakot sang pondo halin sa gubyerno. **AB**

Untat-lupok, ginideklarar sa Iloilo

Ginapatuman ang 15-adlaw nga pag-untat sang mga opensiba militar sang Bagong Hangaway sang Banwa (BHB) sa banwa sang Tubungan, Iloilo para matalunsay nga mapatigayon ang *rescue and relief operations* sa mga biktima sang pagtiplag sang lupa, suno sa pahayag ni Ka Ariston Remus, tagapamaba sang Napoleon Tumagtang Command sang BHB (NTC-BHB) sa nabagatnan

nga bahin sang Iloilo kag Antique sa Panay.

Ginmandu sang NTC-BHB sa tannan nga mga yunit nga nagahulag sa nasambit nga lugar ang temporyo nga pag-untat sang inisyatiba sa paglunsar sang mga aksyon militar halin Agosto 10 tubtub ika-25 sang bulan. Ang amo nga mandu pagpabutyaq sang pagpakig-unong sa nadangtan nga kasubo kag sakripiso sang pumuluyo nga Tubunganon nga biktima sang kalamidad. Sa pihak nga bahin, ginapahanendum gihapon ang mga yunit sang BHB nga mangin alerto sa pagde-pensa kag pagpreserba sang kaugalingon pananglitan patraidor nga atakehon sila sang AFP.

Nag-umpisa nga nagbakwit ang mga residente sadtong Agosto 9 halin sa mga barangay sang Igtuble, Igpaui kag Molina sang nasambit nga banwa. Nagalab-ot sila sa masobra 2,000. Natiphag ang lupa sa mabukid nga bahin sang Tubungan sadtong Agosto 6 tuga sang halos isa ka simana nga sige-sige nga pag-ulam. Madamo ang nasamad nga pananom, talamnan kag kasanpatan bangud natabunan sang lutak kag dalagku nga bato halin sa bukid. Ginpahayag nga may naguba nga 40 ka balay.

Suno kay Remus, makahalanusbo ang mga biktima bangud ulhi na ang tikang sang nagkaran-karan nga mga upisyal kag ahensya sang gubyerno lakip na ang 301st Brigade kag 3rd ID sang Philippine Army para lubaron ang ila madugay na nga problema. Pirme sila nga ara sa delikado nga kahimtagan halin pa sadtong Hulyo 2008 pagkatapos magpanghalit ang bagyong Frank. Sa kamatuoran, madugay na nila nga ginapangayo sa lokal nga gubyerno sang Tubungan nga isaylo sila sa hilway nga lugar para malikawan ang nagahana nga aksidente.

Nangako ang NTC-BHB nga magbulig sa mga biktima sa malab-ot sang ila masarangan.

Pagsaludo sa mga martir sang Northeastern Mindanao

Ang masunod halin sa pahayag ni Ka Maria Malaya, tagapamaba sang National Democratic Front-Northeastern Mindanao Region (NEMR) sang dumdumon sa rehiyon sadtong Agosto 9 ang Adlaw sang mga Martir sa NEMR. Ang adlaw nga ini amo ang ika-15 man sang pagkamatay ni Fr. Frank "Ka Migo" Navarro, isa ka pari nga Katoliko nga nangin bantog nga rebolusyonaryong lider sa rehiyon.

Ang mga kadalag-an sa armadong paghimakas, rebolusyonaryo kag pakighiliugyong prente sa NEMR ginabunyagan sang dugo sang mga martir sang rebolusyon. Sa baylo nga magluya ang armadong rebolusyon sa ila pagkadula, labi pa ini nga nagalambo bangud ginakuhaan sang mga leksyon ang kabuhi kag paghimakas sang mga martir padulong sa labi nga pagsulong sang rebolusyonaryong paghimakas.

Nangin modelo man sa mga Pulang hangaway ang ila tampad nga pag-alagad sa pumuluyo bisan nagkahulugan ini sang ila kamatayon. Nagaserbi nga inspirasyon sa pamatan-on, mga bag-o nga Pulang hangaway kag bilog nga rebolusyonaryong pwersa ang ila lubos nga pag-alagad kag paghiliusa sa paghimakas sang pumuluyo nga ginapigos kag ginahimuslan.

Napamatud-an sa eksperensiya nga sa kada nagakapukan nga kabuhi sang isa ka kaupod, sang isa ka Pulang hangaway, mas madamu pa ang nanindugan kag magabitbit sang armas sang armadong paghimakas.

Subong nga adlaw amo ang adlaw sang pagdumdum sa tannan nga Pulang hangaway sa NEMR nga nagbuhiis sang ila kabuhi para sa rebolusyon. Pagsaludo man ini sa tannan nga rebolusyonaryo nga nagakabuhi sa pag-alagad sa pumuluyo kag sa rebolusyon.

Subong nga adlaw man ginadumdum naton ang ika-15 nga anibersaryo sang pagkamatay ni Fr. Frank "Ka Migo" Navarro, isa ka dunganon nga rebolusyonaryong martir. Ginadumdum naton ini sa tunga sang masingki nga pagpamigos sa aton mga utod nga Lumad sa lugar kon sa diin namuklat kag

nagpasakup si Ka Migo sa Bag-ong Hangaway sang Banwa. Ang nasak-sihan niya nga grabeng pagpangulipon, pagpanghimulos kag paglapak sa tawhanong-kinamatatarung sang mga Lumad sa Lianga, San Agustin, Marihatag kag Tago, Surigao del Sur ang naghangkat sa iya nga pagpasakup sa rebolusyonaryong armadong paghimakas. Napatay si Ka Migo nga isa ka tunay nga hangaway sang pumuluyo sa pusod sang Andap Valley nga duta sang katigulangan sang pumuluyo nga Lumad sa NEMR.

Subong nga adlaw, pasidungan naton ang mga martir sa rebolusyon kadungan sang paghatag sang bug-os nga kabuhi sa armadong paghimakas tubtub maagum ang kadalag-an.

AB

Ka Jessie, martir nga kadre sa baryo

Sadtong Hunyo 14, isa ka residente sang Baryo Bag-as ang napatay kag kinahanglan ilubong dayon pagkaaga bangud wala sang nagaembalsamar sa lugar. Ginmartsa sang iya kasimaryo ang iya lungon pakadto sa pila ka puno nga kanyugan nga ginapanag-iyahan niya kag iya pamilya. Ara ang iya bilog nga pamilya—ang iya mga utod, ang iya asawa kag mga kabataan.

Kon sa malayo, daw isa ka simple nga paglubong lamang ang ginahimo. Apang kon palapitan, indi ini ordinaryo, kundi isa ka espesyal nga pagpasidungog sa isa ka kasimaryo nga bilog nga kabuhi niya nagserbisyo sa ila kag sa rebolusyon.

Napun-an sang mga hibubun-ot kag hibi ang palibot samtang gina-pasidungan sang bilog nga baryo si Ka Jessie, myembro sang lokal nga sanga sang Partido Komunista sang Pilipinas (PKP). Hayag nga nataklap sa iya lungon ang pulang bandera sang PKP. Ara ang bilog nga lokal nga sanga sang partido kag mga katapo sang lokal nga tsapter sang Pambansang Katipunan ng mga Magbubukid (PKM). Masobra 100 ang nagtambong sa pasidungog.

Nag-umpisa ang pasidungog sa pagkanta sang Internasyunale. Sa baryo, kag amo man sa magkaiping nga barangay, pirme gina-umpisanhan sa pagkanta sang Internasyunale ang halos tanan nga kolektibo nga aktividad sang mga residente. Kabisado nila ang kanta nga ini pareho sang pagkabisar nila sa kanta nga Lupang Hinirang. Ginsundan ini sang iban pa nga mga kanta, binalaybay nga may aksyon kag mga pangpasidungog nga nagaunod sang paghatag importansa sa kabuhi sang napatay nga kaupod kag ang ginbilin nga diwa sang pagdayon sang rebolusyon.

Naghatac sang mensahe ang iya nga mga utod, ang iya mga kaupod sa lokal nga sanga kag pati ang mga myembro sang sanga sang PKP sa iban nga lokalidad.

tikang nga ini bangud sa inagihan sang baryo nga ginakutkot sang mga suldato sang AFP ang mga nakabulag nga lulubngan nga magayon nila sa ila nga mga operasyon sa pagpati nga mga lulubngan ini sang mga napatay nga Pulang hangaway.

Ginhingalitan man sang mga Partidista kag rebolusyunaryo ang kahigayunan para pasidungan ang iban pa nga mga rebolusyunaryo nga martir nga nagserbi sa ila nga baryo.

Ang lubong koordinado nga aktividad sang lokal nga sanga. Ang mga kakolektibo ni Ka Jessie ang nagplano sang pasidungog kag sikreto na nila nga ginpaabot ini sa mga kasimaryo, kaiping baryo kag iban pa nga kaupod sa lugar. Ginsiguro anay nila nga wala sang nagaluntad nga operasyon sa adlaw nga ina para mahalungan ang seguridad sang tanan nga mga nagtambong.

Lokal nga cadre. Napatay si Ka Jessie bunga sang *colitis*, isa ka malubha nga balatian sa tinae. Gintinguhaan siya nga bulngon sang tim medikal sang BHB apang bangud sa tuman ka taas ang pre-

Wala mahimo sang iya asawa kag mga kabataan nga maghambal bangud sa tuman nila nga kasubo. Apang tanan sila nagaisa nga padayunon ang diwa sang rebolusyon nga ginbilin ni Ka Jessie.

Pagkatapos sang pangkultura nga pasundayag, ginkuha ang nakatahi nga maso kag garab sa pulang bandera antes iputos sa bangkay ni Ka Jessie ang pulang tela. Ang mga simbolo amo ang papel nga gingunting lang sa isa ka karton samtang ang pulang tela kurtina sang isa nila ka kasimaryo. Gintutang ang mga simbolo sa idalom sang iya lungon. Nangin kabahin na sang mga pagpasidungog ang

syo sang mga bulong amo nga wala niya nasustenir ang pag-inom sang ginreseta sa iya. Bangud man sa kaimulon, napilitan siya nga magtrabaho sa uma bisan may sakit na siya.

Si Ka Jessie isa ka imol nga mangunguma. Nagpatapu siya sa organisasyong masa sadtong 1977 kag lubos panahon nga naghulag sadtong 1979. Sadtong 1980, nakapangasawa siya sa baryo kag nagdesisyon nga sa baryo nga ina ibuhos ang iya rebolusyonaryo nga serbisyo kag panahon. Nangin katapo sila nga mag-asawa sang mga rebolusyonaryo nga organisasyon sa lokalidad. Ang iya asawa myembro sang Makabayang Kilusan ng Bagong Kababaihan (MAKIBAKA) samtang sila nga duha myembro sang PKM. Ang lima ka nangin anak nila mga katapo man sang Kabataang Makabayan kag PKM. Isa sa ila mga anak nangin katapo sang Bandilang Pula, isa ka grupo pangkultura sa baryo.

Aktibo kag wala pagpangduha-duha nga maghulag para sa rebolusyon si Ka Jessie. Nangin kabaskungan niya ang pagtungod sang mga hilikuton pangmilisya. Masaligan siya bisan ano oras man kinahanglanon, labina sa halambalanon pangseguridad. Lakip sa iya gitungdan nga katungdanan ang pagpangita para sa BHB, paggiya sa mga kaupod kag pagmentinar sang komunikasyon pang-emergency. Nakaupod na man siya sa taktikal nga opensiba.

Pirme niya nga ginalugar ang mga hilikuton kag wala nagapalimita sa mga partikular nga problema personal. Mapisan kag ginahatagan niya sang importansa ang

paghakot sang suplay para sa BHB. May isa ka panahon nga nangin espesyal nga tagapag-angut siya sa tunga sang duha ka prubinsya.

Bilang katapo sang PKM, aktibo siya sa pagpauswag sang produksyon sa baryo, labina sa produksyon komunal nga ginapaambit sa mga kaupod sa BHB. Indi siya madali mangluya bisan sa panahon nga may pila sa iya kakolektibo nga gusto na nga magpahuway. Masaligan siya sa tanan nga panahon.

Bisan sang magmasakit na siya, ang iya numero uno nga gikanugunan nga wala na siya sang pisikal nga ikasarang nga makabulig kag mangin kabahin sang pagpatuman sang mga katungdanan sang sanga. Kon kaisa nakita niya nga nagaagi ang pila ka residente nga nagahakot sang mga kinahanglanon sang mga Pulang hangaway. Masulub-on niya nga gin-siling nga "kon wala lang tani ako sang sakit, makaupod pa tani ako."

Isa ka maayo nga lider kag kakolektibo si Ka Jessie. Mainit ang iya pagpakigrelasyon sa iya mga kaupdanan sa sanga kag sa bilog nga komunidad sa pangkabilugan. May mga panahon nga nadala siya sa bugso sang balatyagon sa panahon nga nagapakigbanggi, labina kon sa husto nga bahin siya, pero madali siya nga mag-ako sang iya nga mga kahinaan kag pirme siya bukas nga magsaway sa iya kaugalingon. Wala siya nagahupot sang lain sang buot ukon kaakig.

Isa ka maayo nga bana si Ka Jessie. Mapisan siya sa pagpangita sang pangabuhian para masabat ang mga kinahanglanon sang iya

pamilya. Indi siya mapahamtang kapin kon wala sang masud-an ang iya mga kabataan, labina na ang mga magamay pa. Pero maayo niya nga mabalanse sa iya nga mga hilikuton kag katungdanan sa lokal nga sanga kag sa rebolusyonaryo nga kahublagan.

Ginkumbinsi siya sang iya mga paryente nga ibaligya na ang isa na lang nga lupa nila ukon kalabaw para makapabulong. Pero wala siya magpasugot bangud ginapensar niya ang pangmalawigan nga pagkuhaan sang palangabuhian sang iya mga anak.

Martir sang rebolusyon. Nagakadapat lang nga hatagan sang pagsaludo si Ka Jessie kag tanan nga pareho niya nga mga kadre sang partido sa lokalidad. Ginhalaad niya ang iya kabuhi kag pati ang ila nga mga pamilya sa pagsulong sang rebolusyon. Yabi siya kag ang kapareho niya nga lokal nga kadre sa pagsulong sang rebolusyon pakadto sa dason nga lebel.

Ginatudlo sang iya kabuhi, kag sang inagihan sang lokal nga sanga, nga madamo nga problema sa baryo ang mahimo kag dapat nga lubaron sang mga residente sa baryo. Sa sini, labi pa sila nga makabulig sa pag-atipan sa mga Pulang hangaway.

Nagakadapat magtuon ang tanan sa bukas ang buot kag wala sang pagpangduha-duha nga pag-alagad ni Ka Jessie sa iya nga mga kasimaryo kag sa bilog nga rebolusyonaryo nga kahublagan. Napatay man siya kag ang mga kapareho niya, ini ang ila mapanibli sa ila pamilya, kasimaryo, mga kaupod sa mga organisasyong masa kag sa bilog nga rebolusyonaryo nga kahublagan.

AB

Ang panaysayon nga ini bunga sang pagsulatanay sa tunga sang istap sang Ang Bayan kag sang mga myembro sang lokal nga sanga sang Partido Komunista sang Pilipinas (PKP) sa Baryo Bag-as. Nagsumiter sang isa ka pahayag pasidungog ang lokal nga sanga nga labi pa nila napaundan paagi sa pagpakigsulatanay sa istap. Nagpasalamat ang istap ng AB sa bilog nga sanga sang PKP sa Baryo Bag-as. Ang artikulo nga ini pagpasidungog

Mga bakwit sa Tandag, indi gihapon makapauli

Padayon ang pag-antus sang mga Lumad nga Manobo kag Mandaya nga nagbakwit sa ila mga puluy-an bunga sang mabaskog nga militarisasyon subong sa Andap Valley, Surigao del Sur. Nagaginutok subong sila sa ugsaran sang balay ni Bishop Nereo Odchimar sa Tandag, Surigao del Sur. Ginareport nga nagamasakit kag ginagutom na ang pila ka gatos sa 1,700 bakwit nga naghalin pa sa mga mabukid nga barangay sang Lianga, Tago kag San Agustin sang nasambit nga prubinsya bangud sa kakulangan na sang suplay sang bulong kag pagkaon. Kada adlaw nadugangan ang numero sang mga may balatian, kag kadam-an sang mga nabiktima mga bata.

Indi pa gihapon makapauli ang mga bakwit bangud sa pagpabungol-bungol sang 401st Bde sa ginaduso sang mga Lumad nga bayaan na sang mga suldado ang ila nga mga komunidad nga ila gin-ukopahan halin sang gin-umpisahan nila ang masingki nga operasyon militar sadtong Hunyo. Ginsalakay sadtong Hunyo sang 60 tubtob 90 ka suldado sang 58th IB ang mga komunidad. Pilit nga ginapatapu sang militar ang mga Lumad sa Task Force Gantanngan-Bagani Force kag ginapadala sang mga armas. Ginapahog sang militar ang sin-o man nga nagapamatuk diri.

Nagpatuman man ang militar sang blokeyo sa pagkaon kon sa din ginadumilian ang mga residente nga magdala sang masobra lima ka kilo nga bugas sa sulod sang ila komunidad.

Nagbisita sini lang sa mga bak-

wit si Rep. Luzviminda Ilagan sang Gabriela Women's Party. Ginpaathag sa iya sang mga bakwit nga pwersado sila nga magbakwit bangud sa mga kalakasan militar lakip ang pag-istraping kag paghulog sang mga bomba sa mabukid nga barangay sang Andap Valley. Nagpangako si Ilagan nga maglunsar sang imbestigasyon sa Kongreso batuk sa mga upisyal-militar nga nagapamatuk sa pagsabat sa mabaskog nga panawagan sang mga bakwit nga untaton na ang militarisasyon sa Andap Valley. **AB**

Mga sibilyan, napilasan sa paglupok sang mortar

Napilasan ang siyam ka sibilyan sang palukpan sang AFP sang mortar malapit sa Makasendig Elementary School sa banwa sang Pikit, North Cotabato sadtong Agosto 6. Walo sa mga biktima mga bata. Halin sa 58th IB ang nasambit nga mortar kag ang target nila kuno ang mga hangaway sang Moro Islamic Liberation Front (MILF).

Ginkilala sang Bantay Ceasefire ang mga biktima nga sanday Sittie Ansa Sumiling, 35, kag walo nga mga bata. Ang mga napilisan gindala sa Balay Kalinga Health Center sa Sta. Catalina Parish kag sa Cotabato Regional Hospital. **AB**

Aktibista sa Cebu, gihatagan sang *writ of amparo*

Gihatagan sang Supreme Court sang *writ of amparo* si Paz Silva, isa ka katapu sang Karapatan-Central Visayas nga nakabase sa Cebu. Ginapangayo niya nga untatan na ang pag-pang-ipit sa iya sang militar kag pulis.

Kadungan man nga ginmanduan sang mataas nga hukuman ang Court of Appeals (CA) nga pamatian ang ginpasaka nga petisyon ni Silva sining Agosto 18. Kinahanglan magpagwa ang CA sang resolusyon sa kaso sa sulod sang napulo ka adlaw pagkatapos mabaton ang mandu sang Korte Suprema.

Sa iya nga petisyon, ginsiling ni Silva nga sistematiko kag malisyoso nga ginabutang-butangan siya sang mga upisyal sang 302nd IBde, sang 79th IB-PA kag sang Philippine National Police sa Negros Oriental nga may ihibalo kuno siya sa mga kaso sang pagpatay kag iban pa nga krimen sa prubinsya. Suno sa aktibista, ginapahog siya sang mga ahente sang militar nga pirme nagasunod sa iya. Ginalpalhan man siya sang mga malisyoso nga mensahe kag ginpasakaan sang mga himu-himo nga kaso, lakip ang pagpatay kuno sa isa ka suldato.

Ginbasura na sang Dumanague City Prosecutor's Office sadtong Hunyo 15 ang mga kaso batuk sa iya bangud sang wala sang ebidensya. Sa pihak sini, padayon gihapon ang mga pag-pang-ipit kay Silva. **AB**

Berdugo nga batalyon, nagasabwag sang terorismo sa Rizal

Nagasabwag sang terorismo batuk sa pumuluyo sang Rizal ang 16th IB-- ang ginabansagan nga berdugo nga batalyon sang 2nd Infantry Division (2nd ID). Lakip sa mga paglapas sini sa tawhanong-kinamatarung ang pagsabwag sang kakugmat sa mga pamatan-on nga estudyante kag iligal nga pag-aresto kag pagbilanggo sa mga inosenteng sibilyan.

Sining nagligad nga anom ka bulan, padayon ang mga paglapas sang berdugo nga batalyon nga ini sa bilog nga prubinsya sang Rizal, suno kay Arman Guerrero, tagapamaba sang National Democratic Front of the Philippines sa prubinsya (NDFP-Rizal).

Sa isa ka pahayag sining Agosto 7, ginsiling ni Guerrero nga katulad sang mga garison sang miltar ang mga mabukid nga barangay sang prubinsya kon sa diin ang AFP ang nagatungod sang ehekutibo kag lehislatibo kag nagserbi nga mga hukom. Indi pa nali-pay diri, nagpanao ang mga tropa sang militar labi na ang mga RSOT sa mga imol nga komunidad sang Antipo-

lo City, Rodriguez kag San Mateo. Sa subong, suno kay Guerrero, nagalunsar sang mga operasyon militar ang mga RSOT bisan sa sulod sang mga eskwelahan nga elementarya kag hayskul. Pareho sang ginahimo sa mga mabukid nga barangay, ginahimo nila nga mga "command post" kag detatsment ang mga *day care center*, *barangay hall* kag mga pasilidad sang eskwelahan nga elementarya kag hayskul. Ginatublag sini ang normal nga dalagan sang kabuhi sang mga tumuluon, dugang sang tagapamaba sang NDFP-Rizal.

Sa kapaslawan sang ila kontra-rebolusyonaryo nga OBL1 kag OBL2, desperado nga ginadakop subong sang AFP ang mga katupu sang Bagong Hangaway sang Banwa (BHB) nga naga-leave sa hilikuton bangud sa mga kabangdanon medikal kag naga-pabulong sa mga ospital. Matingkad nga halimbawa ang iligal nga pag-aresto kag pagkulong kanday Rose Ann Gumanoy kag Marilyn Anayat, nga pareho nga mga *hors d' combat* kag naga-pabulong sang sila dakpon

sang mga operatiba sang AFP.

Gindakop man ang mga inosenteng sibilyan kag mga daan nga katupu sang BHB, nga madugay na nga nagapakalinong sa ila kabuhi-sibilyan. Ang mag-asawang Ramil Cardinal kag Recy Joy Menorca, upod ang isa ka tuig nila nga bata, iligal nga gin-aresto, ginhunong kag ginaipit nga magpahayag kontra sa rebolusyonaryong hublag. Pareho sini ang ginahimo nila kanday Juli Saytomo, Rodel "Bogting" Perez, Gumanoy kag Anayat.

Sa sobrang desperasyon sang 2nd ID nga waskon ang rebolusyonaryong hublag sa Rizal, indi katingalahan kon sa palaabuton ipresentar sa publiko sang mga eksperto sa saywar nga militar ang mga daan nga katupu sang BHB kag mga inosenteng sibilyan bilang mga "rebel surrenderee", siling ni Guerrero. Bisan pa man, pat-ud nga mapaslaw ang ila padihut.

Kaangut sang deklarasyon sang rehimeng Arroyo nga handa ini magbalik sa sugilanon pangkalinungan, ginaduso sang NDFP-Rizal nga tumanon sang rehimeng masunod bilang pamatuod sang sinseridad sini: hilwayon kag itugyan sa ila mga pamilya si Marilyn Anayat; hilwayon ang mag-asawang Ramil Cardinal kag Recy Joy Menorca kag ila isa ka tuig nga bata; kag untaton ang mga paglapas sa tawhanong-kinamatarung sa Rizal. **AB.**

Paglapas sa tawhanong kinamatarung sa Leyte kag Samar

Bangud sa sunud-sunod nga kapaslawan sang militar nga waskon ang rebolusyonaryong hublagan sa Eastern Visayas, gina-patuman diri sang 8th Infantry Division sang Philippine Army (8ID-PA) ang mapintas nga operasyon militar

nga nagabiktima sang madamu nga sibilyan.

Sa Leyte. Sa 16 baryo nga sakup sang mga banwa sang Burauen, La Paz, MacArthur kag Baybay ginadumilian sang militar ang mga residente nga magkadto sa ila uma. Ang pila

nga ginatugutan dapat indi maglayo sang masobra 30 metros halin sa ila puluy-an.

Ginalimatahan sang militar ang pagbakal sang bugas halin duha tub-tub tatlong gantang lamang sa kada pamilya kada adlaw. Ginasamad ang mga balay nga maagyan sang mga suldato nga nagaoperasyon kag ginagabot ang mga tanum sang mga mangunguma. Ginaaresto kag ginabakol ang pila ka sibilyan, ginadetine kag ginapaiddalom sa interrogasyon sa kampo sang militar kag pilit gina-

Pagpang-ipit kag diktadurya sa Burma

pagiya sa mga operasyon. Wala sang pili nga ginabomba kag gina-istraping ang kabukiran sang mga nasambit nga banwa gamit ang mga 105 mm nga kanyon kag duha ka helikopter.

Pwersahan nga ginapabakwit sang militar ang mga residente sang Barangay Cagbana kag Barangay Lanawan pakadto sa banwa sang Burauen. Ginpabulig sang 8th ID-PA si Fe Renomeron, alkalde sang Barauen, sa pagpalapta sang kabutigan nga mga nagsurender nga myembro kuno sang BHB ang mga residente nga nagbakwit halin sa duha ka baryo.

Sa Samar. Sadtong Hunyo 4, ginbakol sang mga nagaoperasyon nga tropa sang 34th IB sanday Juanito Dacles, 39, kagawad sang Barangay San Andres, Motiong; kag si Prudencio Gabiana, 48. Alas-7:15 sang aga sang hinali nga dakpon si Dacles sang mga militar samtang nagatrabaho sa iya uma. Gindala siya sa iya payag kag didto ginbakol. Ginhanot ang iya batiis sang kahoy tubtub ini mabali. Wala pa nalipay, ginkawat pa ang binangon kag kahita ni Dacles.

Naagyan man sadto sang militar si Gabiana sa iya uma. Ginsipa siya sa tiyan tubtub maihi siya sa kasakit. Ginpaaandaman si Gabiana nga pagapatyong siya kon indi niya ibuyagyag ang mga ngalan sang mga nagaagi nga kapatup sang BHB. Samtang ginaimbestigahan siya, nakataya sa iya ang duha ka ripleng M16.

Samtang, gin-aresto sang militar nga wala sang mandamyento ang tatlo ka kapitan sang barangay sa Samar sadtong Pebrero 10. Nakilala ang mga biktima nga sanday Marito Igdalino sang Barangay Pusongan, Motiong; Jemie Caburubyas sang Barangay Anydap, Motiong; kag Renato Fabilar sang Barangay Tutubigan, Paranas.

Antes buhian ginpaidalom ang tatlo sa pito ka oras nga interogasyon ni Brig. Gen. Francis Lanuza, hepe sang 801st Bde. Ginapasibangdan sila nga mga suporter sang BHB. AB

Wala sang katapanan ang pagpamitas kag pagpamigos sang hunta militar sang Burma kay Aung San Suu Kyi, napilian nga presidente sang Burma sa nakaligad nga 20 ka tuig. Ang partido ni Aung San, ang National League for Democracy, ang nagdaog sa ginihiwat nga eleksyon sadtong 1990 pa pero wala siya bisan san-o man ginpahanugutan sang mga nagahari nga militar nga magpungko bilang presidente sang Burma. Sa nakaligad nga 20 ka tuig, ginbilanggo sang hunta militar si Aung San sa iya puluy-an (*house arrest*) sa sulod sang 14 ka tuig.

Ginpabilin nga bilanggo si Aung San sa sari-sari nga himo-himo nga kaso kag pagbutang-butang sang hunta para ipalayo siya sa sentro sang pulitika sang Burma. Ang pinakauihi nga sentensya ni Aung San natapos na tani sadto pa sang Mayo pero bangud sa isa naman ka paltik nga kaso, magapabilin siya nga nabilanggo sa sunod pa nga 18 ka bulan.

Ginpatapanaog kay Aung San ang dugang nga panahon nga pagkabilanggo pagkatapos madiskubre sa iya puluy-an si John Yettaw, isa ka Amerikano nga naga-pamilit nga magsulod sa iya balay sining Agosto. Wala makilala ni Aung San si Yettaw kag wala siya sang ihibalo sa pagkadto sang Amerikano sa iya balay pero ginsilutan pa gihapon siya bangud ginlapas kuno niya ang mga pagsulundan pangseguridad sang iya pagkakakop bangud ginpaha-

nugutan kuno niya nga makadali magpahuway sa gwa sang iya balay si Yettaw.

Ginsentensyahan si Yettaw sang pito ka tuig nga pagkabilanggo pero ginbuhiwan man kag ginpauli sa US pagkatapos magpakinegosasyon para sa iya ang isa ka senador sang US. Bangud sa mabaskog nga pagpakanalaut halin sa sulod kag gwa sang pungsod, ginpanubo sang hunta ang sentensya kay Aung San halin sa tatlo ka tuig pakadto 18 bulan na lang. Pero tuso gihapon ang tikang nga ini bangud ginaseguro gihapon nga nabilanggo pa gihapon ang

lider pag-abot sang eleksyon sa 2010. Tuso nga nagapanawagan sang eleksyon ang huntang sa madason nga tuig para ipakita sa nagabatikos didto nga may ara nga mga demokratikong proseso sa Burma.

Sin-o si Aung San Suu Kyi?

Kapareho ni Corazon Aquino sadtong una nga bahin sang dekada 1980 batuk sa diktadura nga Marcos, nangin sentro si Aung San sang kahublagan batuk sa diktaduryang militar. Halin sadtong 1940 ang paghari sang diktaduryang militar sa Burma.

Nagabaha ang mabaskog nga protesta sa sulod sang Burma batuk sa diktadurya sadtong 1987 pagkatapos hampakon sang mabaskog nga krisis sa pinansya ang pungsod. Naglapad kag naglapnag ang mga paghulag sang linibo nga pumuluyo nga Burmese para ipanawagan indi lang ang mauswag nga pangabuhian kundi ang pagtapos sa diktadurya kag pagpatuman sang mga demokratiko nga reforma. Lakip sa mga ginaduso sang pumuluyo ang pag-angkon sang hilway nga eleksyon.

Bilang sabat, gintukod sang huntang militar ang State Law and Order Restoration Council (SLORC) sadtong 1988 kag nagdeklarar sang layi militar. Pila na ka pulo ka libo nga mga estudyante, monghe kag iban pang sibilyan ang ginpatay sa serye sang mga masaker kag mapintas nga pagbungkag sang mga protesta. Nagpadayon ang mga protesta sa tunga sang kalakasan sang huntang tubtob 1989 kag sa tuig nga ini una ginpaidalom sa *house arrest* si Aung San.

Sa pihak sang pagpang-ipit sang SLORC, nahimo pa gihapon sang demokratikong kahublagan sa sulod sang Burma nga iduso ang paghiwat sang pungsodnon nga eleksyon sadtong Mayo. Nagpadalagan kag nagdagdag ang partido ni Aung San, sa pihak sang pagkabilanggo niya kag kadam-an sang iya mga alyado. Nagbalibad

ang huntang papungkuon sa pwesito ang mga nagdaog sa eleksyon. Wala sini ginhilway si Aung San kag madamo pa nga iban nga detenido pulitikal halin sa bilangguan.

Temporaryo ginpaguwa sang SLORC sa iya puluy-an sadtong 1995 si Aung San pero gindakop gihapon siya liwat sadtong 1996 samtang nagapakadto sa una nga kongreso sang iya partido. Masobra 200 delegado sang nasambit nga kongreso ang kadungan nga gin-aresto. Liwat na-kaguwa sa pagkadakop si Aung San sadtong 2002 pero liwat siya nga ginpaidalom sa pagdumala sang SLORC sadtong 2003.

Malala nga paglapas sa tawhanong-kinamatarung

Si Aung San Suu Kyi isa lang sa linibo nga mga detenido pulitikal nga arbitraryo nga gindakop kag ginbilanggo sang SLORC nga wala sang patugsiling. Suno sa mga tagasakdag sang tawhanong-kinamatarung, nagalab-ot sa 2,000 ang numero sang mga detenido pulitikal sa Burma. Ginbista sila sang mga korte nga kontrolado sang huntang kag kadam-an sa ila ginpanapaugan sang tig-60 tuig nga pagkabilanggo.

Dugang diri, linibo ka pumuluyo ang biktima sang mga ekstrahudisyal nga pagpamatay. Lapnagon ang mga masaker, labina sa mga dulunan sang Burma kon sa diin pinakamabaskog ang pagbato sa diktadurya.

Ginatapna sang SLORC ang pina-kabasehan nga mga kinamatarung sibil. Nakapaidalom sa direkta nga kontrol sini bisan ang sanga sang hudikatura. Sadtong 1990 pa natabo ang ulihi nga pungsodnon nga eleksyon para sa anuman nga pwesto sa gubyerno. Uyat sang mga upisyal militar, aktibo kag indi, ang tanan nga mga pwesto sa kabinete.

Wala sang hilway nga pagpahayag kag ginadumilian ang anuman

nga sahi sang organisadong paghulag. Regular nga nagahimo ang huntang sang mga arbitraryo nga pagpang-ukay sa mga kababayahan, pagpaniktik kag pagsubaybay sa mga pribado nga pagsulatanay kag estoryahanay sa telepono, kompyuter kag iban pang kagamitan pangkomunikasyon.

Makasiligni man ang mga krimen sang militar sang Burma batuk sa mga pungsodnon nga minoriya nga mapag-on nga nagabato sa diktadurya. Nagapanguna nga ginatarget sang huntang ang mga sibilyan sa pagpakig-away sini sa mga armado nga grupo sang mga minoriya. Ginatos ka libo nga pumuluyo ang napilitan nga magbakwit sa ila nga mga duta sang katigulangan para malikawan ang mga opensiba militar.

Lapnagon ang pagpamatay, tortur kag iban pa nga pisikal nga pagpang-abuso, pagdukot kag mga arbitraryo nga pagpang-aresto, pilit nga pagtrabaho kag pagpagiaya, pagpanunog sang mga balay kag bilog nga mga baryo kag pagpang-samad sang mga panom. Madugay man nga gawi sang militar ang pagpatuman sang nagkalain-lain nga blokeyo para kolektibo nga masilutan ang mga tumanduk nga nagabato sa ila.

Bisan pa man, padayon ang pagalsa sang pumuluyo nga Burmese. Pinakaulihi lang ang pag-ibwal sang mga protesta sadtong Agosto kag Septyembre 2007 sa ginabansagan nga "Rebolusyon nga Saffron". Halin ang ngalan sa kolor sang ginasukos sang mga monghe. Nagkolor *saffron* (*yellow-orange*) ang mga kalsadahan sang Burma sa sulod sang pila ka simana sa mga protesta batuk sa kaimulon kag pagpamigos. Mapintas nga ginbungkag ang mga protesta kag linibo nga monghe kag ila nga mga tagasuporta ang gin-pamatay.

AB

Daku nga kapaslawan sang AFP sa Basilan

BAG-O gid lang dayawon ni US Pres. Barack Obama ang idu-ido niya nga si Gloria Arroyo sa mga kadalag-an kuno sini kontra sa "anti-teroristang kampanya" sa Mindanao sang maglupok ang balita babin sa daku nga kapaslawan sang pinakaulihi nga operasyon sang mga pwersa sang militar kag pulis sang gubyerno batuk sa teroristang Abu Sayyaf sadtong Agosto 12.

Naglab-ot sa 400 nga gintingub nnga tropa sang Philippine Marines, Philippine Army kag Philippine National Police ang nag-operasyon para lusubon ang ginakutaan sang gintantya 150 elemento nga Abu Sayyaf sa Sityo Kurrelem, Barangay Silangcom, Tipo-Tipo, Basilan. Pero napaslawan ang operasyon kag ang mga pwersa sang gubyerno pa ang nag-agum sang mas madamo nga kaswalti.

Wala sang kamatuoran ang ginabitala sang AFP nga nakuha nila ang target nga kampo sang Abu Sayyaf. Ang matuod nga nagapalapit pa lamang ang mga pwersa sang gubyerno sang ginbanatan na ang mga ini sang nagahulat nga pwersang bandido. Wala man lang nila napinsar nga matapos nila agyan ang madamo nga komunidad nga may mga himata sang mga

bandido, madamo na ang nakakita sa ila kag nakahatag sang impormasyon sa Abu Sayyaf. Gilayon nga naunahan sang mga bandido ang mga pwersa sang gubyerno.

Daku man nga sampal ini sa rehimeng US-Arroyo bangud pila ka beses nga ginpubugal sini kag sang mga punong upisyal sang AFP nga pila na lang ka bilog ang mga elemento sang Abu Sayyaf sa Mindanao kag madali na sila nga malutus. Pero mismo ang himbunanay kag ang benepisyo nga makuha pareho sang mataas nga upisyal sang gubyerno kag mga pinuno sang Abu Sayyaf sa ginahimo nga *kidnap for ransom* ang nagapakusog sa bandidong grupo. Panguna-hon si DILG Secretary Ronaldo Puno sa mga nagahakot sang tinangkas nga parte niya sa ginabayad nga *ransom* sang mga prominenteng personahe nga lokal kag du-

muluong nga ginakidnap sang Abu Sayyaf.

Dugang pa ang daku nga halit ang naagom sang mga pwersa sang gubyerno sang maka-engkwentro man nila ang mas makusog kag mas sampaton pa mag-away nga mga pwersa sang MILF. Nagsala sila sang lusubon sang elemento sang Marine Battalion Landing Team 10 (MBLT 10) ang base sang MILF sa kaingod nga Barangay Baguindan sang ginpadala sila sang AFP para magreimpors sa mga pwersa sang gubyerno nga ginabira sang Abu Sayyaf. Ginpanginwala sang MILF nga nakipag-koordina anay ang AFP sa ila bag-o magsulod sa territoryo nila. Naobliga ang mga pwersa sang MILF nga mag-depensa sang ila base bangud sa gulpi nga pag-atake didto sang MBLT 10. Suno sa MILF, ang ginhimo sang AFP pagluib kag paglapas sa pormal nga nagaluntad nga negosasyon kag *ceasefire*.

Ang resulta, kadam-an sa mga kaswalti (23 ang napatay, 22 ang napilasan) sang mga pwersa sang gubyerno nga gintuga sang MILF. Napulo man ka hangaway sang MILF ang napatay sa inaway.

Planta sang langis, ginsulong sang mga pamatan-on

GINSULONG sang mga pamatan-on kag estudyante sa pagpanguna sang Anakbayan ang *oil depot* ukon planta sang langis sang higanteng kumpanyang Caltex sa Pandacan, Maynila sadtong Agosto 11.

Ang aksyong protesta amo ang bunga sang panibag-o nga pagtaas sang presyo sang langis. Nanawagan ang Anakbayan nga bungkagon ang kontrol sang mga monopol-yong kartel sang langis sa pungsod.

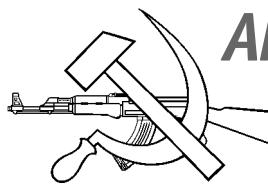
Nagluntad ang tensyon sang kuhaon sang mga pulis ang *megaphone* kag ID sang mga estuyante. Nadakpan naman sang mga estudyante ang isa ka pulis nga iligal nga nagakuha sang bidyo sang ila protesta. Ginsiling naman sang Pi-

nagkaisang Samahan ng mga Super at Operators Nationwide (PISTON) nga dapat suspendihon sang mga diputado ang Oil Deregulation Law. Siling nila nangin wala sang pulos ang mga *hearing* sang Kongreso kon simanal naman nga magataas ang mga kumpanya sang langis. Nagpaandam naman sila sang panibag-o nga untat-byahen kon padayon ang pagpataas sang presyo sang langis.

Samtang naglunsar sang isa ka *noise barrage* ang mga katapu sang

Bagong Alyansang Makabayan-Southern Tagalog sa Los Baños, Laguna kag San Mateo, Rizal. Suno sa BAYAN-ST, naglab-ot na sa P5 ang gintaas sang presyo sang langis sining nakalipas nga tatlo ka simana.

Nangin simanal na ang pagtaas sang presyo sang langis pila ka oras pagkatapos ang SONA ni Arroyo sadtong Hulyo 27, kon sa diin nagtaas sang P2 kada litro. Ginsundan ini sadtong Agosto 4 sang P1 pagtaas kada litro, kag P1.50 sadtong Agosto 11. Naglab-ot naman sa P9.56 kada litro ang sobra sa presyo sang *diesel* samtang P3.57 litro naman ang dugang sa presyo sang gasolina, suno sa BAYAN.

Editoryal

Sobrang luho kag kadalukon

Indi na mabatas sang nagaantos kag ginagutom nga pumuluyo ang wala kutod nga kadalukon, luho, arogansya, wala balatyagon kag pagpang-abuso sa gahum sang nagahari nga rehimeng US-Arroyo.

Ang kaakig sang pumuluyo ginpasingki sang pagkabuyagyag sang wala untat nga pagpatuyang nanday Arroyo sa kaban sang pumuluyo sa ulhi nga byahe niya sini lang sa US, bitbit ang 60 mga sunud-sunuran sa iya. Laum nila nga bangud malayo sila sa pungsod indi mahibal-an sang pumuluyo sa Pilipinas ang mga pagpatuyang nila didto. Naghaboy sila sang kwarta sang banwa sa paggamit sang malahalon nga mga hotel kag salakyan kag nagasulunod nga mga picnic sa maluho nga restawran para sa pila ka beses nga pag-saulog sa anibersaryo sang kasal nanday Gloria kag Mike Arroyo. Kadungan nga ginsaulog man nila ang pagtugot sang bag-o nga imperyalistang amo sang kahigayunan nga mamutikan kag masugilanon man sa katapusan ang nagaingos-ingos nga papet.

Dugang pa nga naggatong sa kaakig sang pumuluyo ang pagkabuyagyag sang paghabok sang manggad nanday Arroyo halin sang mapungko siya sa poder sadtong 2001 kag ang wala untat gihapon nga paghimo sang pamaagi para labaw nga makapamanggad, sa kahalitan sang labing nagaantos nga banwa.

Ang wala nagatalabo nga pagpalusot, pang-atake kag pagpanabon sang mga tagapamaba kag idu-ido sang Malacañang ang labi lamang nga nagagtong sa kaakig sang pumuluyo.

Labi nga indi mapapati ang grabe nga nagaantos kag ginagutom nga mayorya nga Pilipino nga ginaamligan sang rehimeng US-Arroyo ang ila interes. Indi mapabaton sang nagaharing rehimeng sa mga nagabatton lamang sang gagmay kag bulok pa nga mga serbisyo sosyal nga ini bangud sa kakulangan sang badyet sang gubyerno. Indi man igakatingala sang mayorya nga pumuluyo kon paano sobra nga nagdoble ang hayag pa lang nga manggad ni Arroyo kag ang mas dakbu pa niya nga tago nga manggad halin sang makapungko siya sa poder.

Anupaman ang pagtahi-tahi sang Malacañang sang mga palusot, kontra-atake kag padihot nga matabunan, nabutang na sa pinsar sang pumuluyo ang lubos nga kadalukon, luho, kabu-

**Mga tampok
sa isyu nga ini...**

15 riple nakumpiska
sa reyd sa Davao
del Norte
PAHINA 5

Ka Jessie, martir
nga kadre sa baryo
PAHINA 9

Pagpang-ipit kag
diktadurya sa Burma
PAHINA 9

Mga instruksyon sa paglilimbag

- 1.** Ang **sinundang pahina**, na eksaktong kopya ng pahina 1 maliban sa mas mapusyaw ang *masthead* o *logo* ay para sa mga gumagamit ng *mimeo machine* o naglilimbag sa paraang *v-type*. Idinisenyo ito para hindi madaling makasira ng istensil.
- 2.** Pag-print sa istensil:
 - a) Sa *print dialog*, i-check ang **Print as image**
 - b) Alisin ang *check* sa **Shrink oversized pages to paper size**
 - c) I-click ang **Properties**
 - d) I-click ang **Advanced**
 - e) Tiyaking naka-set sa **100%** ang **Scaling**
 - f) Ituloy ang pag-print
- 3.** Hinihikayat ang mga kasama na ipaabot sa patnugutan ng *AB* ang anumang problema kaugnay ng paglilimbag sa pamamagitan ng *v-type*. Magpadala ng *email* sa angbayan@yahoo.com